

Nhwanyana wo thariha

Xitsonga

Ntlawa wa

5B

Sodi Sibiya

Ulwazi
Lwethu

Tijisisa leswaku u kota ku hlaya marito lama

nhwanyana, phurojeke, pheji, ntlhari, switsotswana, dlaya, twisisa, bukwinini, bodlhela

Nhwanyana wo tlhariha

Xitsonga

Ntlawa wa: 5B

ISBN: 978-1-77981-503-3

© 2023 Ulwazi Lwethu African Languages Literacy Project

Mutsari: Sodi Sibiya

Muhundzuluxeri: Vutivi Shirinda

Muendli wa swifaniso: Karma Bosman

Nkhaviso na mpapafarhuto: Rock Bottom Graphic & Design

Nkandziyiso wo sungula ku kandziyisa 2023.

Nhwanyana wo tlhariha

Sodi Sibiya

Paseka i nhwanyana wo tlhariha. A ehleketa hi ku hatlisa. Paseka a nyikiwile phurojeke yo byala.

Paseka a lava ku byala byasi ekaya ka yena.

Paseka a nga lavi vanhu van'wana va n'wi pfuna. A chava leswaku va nga n'wi endla xihlekiso.

Hakunene i nyeleti leyi vangamaka na le tllasini ya yena. A tigile naswona a nga ri na ku chava. A hatlisa eka vulavisisi loko a lava ku endla swilo.

Paseka a ya layiburari ya xikolo. U lavile buku ya ku byala.

“Buku leyi ya swimilana yi ta ndzi komba magoza lawa ya faneleke,” u vurile sweswo a ri karhi a ehleketa hi magoza lawa a ta ma landzela loko a ri karhi a byala.

U kumile buku leyi faneleke ya ku n'wi pfuna.
U yi kumile hi xihatla, u nyanyukile swinene.

Paseka u susile nhova, kambe a nga na byasi. U sindzisekile ku teka eka vuhlayisi bya yena bya mali.

“Ndzi ta tirhisa mali leyi tata wa mina a nga ndzi hlayisela yona.”

U xavile byasi kutani a byi byala. Xirhapa a xi lehile timitara ta ntlhanu na ku anama timitara tinharhu. U sungurile ku cheleta byasi lebyi a byi byaleke. U tirhisile thini leri a ri na timbhovo. Xirhapa xa Paseka a xi sasekile hi byasi.

Byasi byi sungurile ku kula. I bya rihlaza byi tlhela byi saseka. Loko ku hundzile masiku, u lemukile leswaku ku na switsotswana exirhapani.

“Leswi swi ta onha byasi bya mina.”

A nga na swo dlaya switsotswana. U hava na mali yo swi xava. Xana u ta endla yini? Xana a nga dlaya switsotswana hi mati yo vila? Leswi swi ta dlaya na byasi lebyi a nga byi byala.

Nakambe, u teka buku ya ku byala.

“Yi ta ndzi pfula miehleketo. Ndzi ta byi hlayisa byasi lebyi.”

Xo sungula Paseka u languta tafula ra vundzeni. Kutani u kumile pheji ra ku dlaya switsotswana.

Paseka u kuma ndlela ya ku ti endlela xo dlaya switsotswana ha yona.

“Buku leyi ya swi twisisa leswaku ndzi le ka xihatla. Yi ndzi nyika vuxokoxoko hinkwabyo lebyi ndzi byi lavaka. Namuntlha, switsotswana leswiya hinkwaswo swi ta ndzi tiva leswaku hi ndzi mani!”

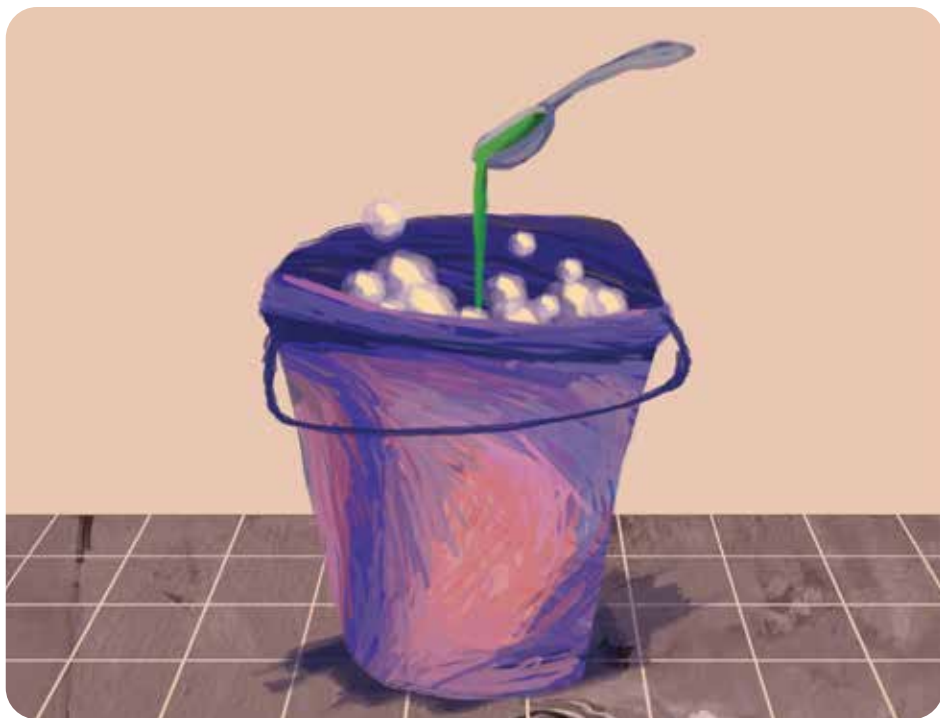

Ku ti endlela xo dlaya switsotswana swi olovile. Paseka u hlaya leswi a bukwini. U ta lava leswi landzelaka: Xo sungula, chela tikhapu ta mune ta mati eka jeke. Kutani u engeta swilepulana swa ntlhanu swa xisibi xo halaka.

Ku va xo dlaya switsotswana xi enela,
Paseka u fanele ku engeta mpimo wa yena.
U chela tikhapu ta 20 ta mata ebakitini.

Sweswi Paseka u fanele ku chela xisibi xo hakela. Xana ndzi ta lava swingana? U sungula ku hlayela:

Tikhapu ta mune = malepula ya ntlhanu

Tikhapu ta nhungu = malepula ya khume

Tikhapu ta khume-mbirhi = malepula ya khume-ntlhanu.

Paseka u yile emahlweni na ku hlayela ku kondza a fika eka tikhapu ta 20. Leswi swi ta va swi enerile. Sweswi Paseka u enerisekile.

Tirhisa bodlhela ro fafazela. Nyunyutela rivala hinkwaro leri ku nga na byasi. Paseka u nyunyuterile byasi masiku hinkwawo ku ringana mavhiki ya nharhu.

Byasi bya Paseka byi sungula ku va rihlaza. Bya kula na ku va bya rihlaza. I bya rihlaza lowu nga heriki. Byasi byi fanele ku hunguteriwa.

Paseka u lavile xikero lexikulu. U tshamile ehansi ebyasini kutani a sungula ku byi tsema.

Manano!!! Byasi byi sasekile na ku ringanana. I byasi bya rihlaza lowu nga heriki.

Paseka u tsakile. Byasi bya Paseka byi sasekile swinene. Nhwanyana wa ntlhari u swi endlile. Sweswi i Paseka nyeleti yo vangama!

Readers

Ntlawa wa 1-2

- Xilamulana xa kahle
- A ku na mati
- Pfumi na Bobo
- Vuxa wa swikota ku basisa
- Switwari
- Vaboti vo pfuna
- Nyoka exivaleni!
- Xana xi nga haha?
- Dyambu na mpfula!
- Vun-we na Vutivi
- Misisi yikulu
- Ndzalama wa hlamala!
- Tatana u ta vuya rini?
- Chuchekani na pume
- A hi hlayiseni mati
- Jazi ro hundzuriwa
- Va le purasini
- Ndavi u lava ku penda
- Ndzilo!
- Vutshila wa gingirika!

Ntlawa wa 3

- Vanghana eka maxelo hinkwawo!
- Vanhwanyana na mbuti
- A ndzi tsakeli matsavu!
- Va na na vukheta, Khatisa
- Khavisani u vavisekile
- Tintangu tintshwa ta Kwetsimani
- Tsakeriwa loyi a tsakeke!
- Mukupu wo nandziha
- Mati hinkwako!
- Xibelani xa Kulani
- Rhoko yo saseka
- N'wamapurasi Endlani na minkawu
- Nkwangulatilo wa Nhlngano
- Moli na tikhirikete
- Vukahle u khoma khamba!
- Masingita ya timbewu
- Vuvabyi bya tinguluve
- Maqhingha ya Monyai
- Ku navela ka Rifumo ku humelela
- Mandza ya Mbhimbhi yo kajivela
- Ku dyondza hi ta machela
- Ku pfuna kokwana va hola
- Mieheketo ya Ntiyiso ya kahle
- Maendlelo ya VaVhenda
- Mangalani na Xalati
- Ku ringa swakudya swa Xivhenda
- Muhluri u kota ku hlaya nkarhi
- Mutlangi wa le henhla
- Ximilana xo horisa
- Bolo leyi nga lahleka
- Riendzo ro ya entangeni wa swiharhi

Ntlawa wa 4-5

- Ngwenya ya makwanga
- Xingwavila xa nsuku
- Tinyiko
- Lulama u tshama na rihanyo lerinene!
- Soweto
- Tinyoxi
- Xana i xihatla xa yini, Dzuniso?
- Hitekani u twa ku vava ekhwirini
- Tinxaka ta vutleketli
- Ku rihiseta ka tinkuzi
- Nhwanyana wo tlhariha
- Swi kulu eka mina!
- Masungulo mantshwa
- Vafana vo tlhariha
- Muphasi wa tihlampfi
- Nkelunkelu
- Mukhuhlwana
- Nghozi exirhapeni xa Kokwana
- N'warikolwani, wa nhenha!
- Ntangu yo Saseka
- Norho wa Rilaveta

ZENEX
FOUNDATION

MOLTENO
INSTITUTE FOR LANGUAGE AND LITERACY
EST. 1974

Ulwazi Lwethu i phurojeke leyi nga simekiwa na ku nyikiwa mpfuno wa swa timali hi Zenex Foundation ku va yi hlulukisa nongonoko wa matsalwa ya ku hlaya na switirhisiwa swa nseketelo wa vadyondzisi leswi swi nga olova hi ku tirhisa tindzimi ta laha Afrika. Phurojeke leyi yi kongomisiwile eka ku dyondzisa na ku seketela vadyondzi eka Dyondzo ya Masungulo ku va va hlulukisa tindzimi ta vona ta le kaya ta ku hlaya na ku twisisa. Matsalwa yo hlaya ya tsariwile ro sungula hi tindzimi ta kaye ta Afrika hi ku tirhisana na Molteno Institute for Language and Literacies, Nelson Mandela Institute for Education and Rural Development, Room to Read South Africa, na Saide. Switirhisiwa hinkwaswo swi hlulukisiwa tanihi “Switirhisiwa swa Dyondzo leswi nga Pfuleka” kumbe “Open Education resources” (OER).

Please visit our website to download the full copy of this reader:
ulwazilwethu.org.za

Creative Commons Attribution-
NonCommercial-NoDerivatives
(CC BY-NC-ND) 4.0
International Licence

Disclaimer: You are free to download and share this work as long as you attribute Zenex Foundation, but you may not change this work in any way or use it commercially.

